

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **P. T.,** zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje,** se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 27. 5. 2015, č. j. 52 A 73/2014 – 100,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

Rozhodnutím Magistrátu města Pardubic ze dne 18. 2. 2014, č. j. OSA/P-1773/13-D/85, byl žalobce uznán vinným, že dne 31. 10. 2013, ve 14 hodin 27 minut jakožto řidič motorového vozidla tov. zn. VW Passat, rzv. X, v obci Pardubice, v ul. Trnovská, jedoucí od ul. Poděbradská k ulici Hradišťská, jel rychlostí 60 km/h (po odečtu tolerance), čímž překročil v tomto místě nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou dopravní značkou na 40 km/h o 20 km/h, tedy uvedeným jednáním porušil § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním

provozu), ve znění pozdějších předpisů, čímž spáchal přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 téhož zákona, neboť překročil nejvyšší povolenou rychlost stanovenou dopravní značkou 40 km/h (IP25a – zóna 40 km/h) v obci o 20 km/h a více, za což mu byla uložena pokuta ve výši 3500 Kč a povinnost nahradit náklady přestupkového řízení v paušální částce ve výši 1000 Kč.

Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 6. 5. 2014, č. j. KrÚ 26762/2014/ODSH/8, sp. zn. SpKrÚ 22177/2014/ODSH/8, zamítl a rozhodnutí vydané správním orgánem I. stupně potvrdil.

Žalobce napadl zmiňované rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, který ji rozsudkem ze dne 27. 5. 2015, č. j. 52 A 73/2014 – 100, zamítl. Krajský soud se v odůvodnění rozsudku nejprve zabýval námitkou žalobce, dle níž nebylo prokázáno oprávnění Mgr. M. D. k jednání u soudu za žalovaného. Krajský soud v této souvislosti uvedl, že pověření Mgr. D. bylo podepsáno dne 8. 4. 2015 Ing. L. U., vedoucím odboru dopravy, silničního hospodářství a investic Krajského úřadu Pardubického kraje. Podle čl. 5 odst. 1 Organizačního řádu Krajského úřadu Pardubického kraje písemnosti vyhotovené úřadem podepisuje v rámci své působnosti vedoucí odboru, přičemž podle čl. 6 odst. 1 Organizačního řádu Krajského úřadu Pardubického kraje v čele úřadu je ředitel a činnost úřadu řídí prostřednictvím vedoucích odborů. Uvedené skutečnosti dokládá rovněž pověření ze dne 11. 3. 2015 udělené Ing. L. U. ředitelem žalovaného Ing. J. F. Krajský soud tedy shledal, že Ing. L. U. byl oprávněn pověřit Mgr. M. D. k jednání za žalovaného v řízení před krajským soudem v této věci, neboť zmíněný organizační řád lze považovat za vnitřní předpis správního orgánu ve smyslu § 33 odst. 5 s. ř. s. Krajský soud dále posoudil jako nedůvodnou námitku žalobce, dle níž správní orgán prvního stupně pochybil při doručování předvolání k druhému ústnímu jednání, které zaslal zmocněnkyni žalobce M. V. na jí uvedenou elektronickou adresu ze služební e-mailové adresy zaměstnance správního orgánu J. K. Krajský soud odmítl argumentaci žalobce, dle níž lze zprávy odesílat pouze z elektronické podatelny správního orgánu, a odkázal přitom zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2014, č. j. 6 As 218/2014 - 34 (zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Krajský soud dále zdůraznil, že nepotvrdí-li adresát převzetí takto odeslané písemnosti nejpozději následující pracovní den po jejím odeslání, je třeba dle § 19 odst. 8 správního řádu doručovat předmětnou písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nežádal. Takto rovněž správní orgán postupoval a předvolání k ústnímu jednání zaslal na adresu trvalého pobytu zmocněnkyně žalobce. Krajský soud dále shrnul průběh dokazování před správním orgánem I. stupně a následně odmítl námitku žalobce, dle níž bylo rozhodováno bez relevantních důkazů. Dle krajského soudu byl přestupek dostatečně prokázán a neshledal proto důvod k provedení výslechu navrhovaných svědků.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, v níž předně namítal zmatečnost řízení před soudem [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.] spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, neboť za žalovaného jednala na jednání před krajským

soudem neoprávněná osoba. Stěžovatel poukázal na § 33 odst. 5 s. ř. s. a uvedl, že za žalovaného se měl na jednání dostavit ředitel krajského úřadu anebo osoba, která je k tomu oprávněna podle vnitřních předpisů, nikoliv pan Mgr. M. D., který je zaměstnancem Pardubického kraje, a ne žalovaného. Pověření vydané Ing L. U., vedoucím odboru dopravy, silničního hospodářství a investic Krajského úřadu Pardubického kraje, považuje stěžovatel za nepřípustné. Dle stěžovatele předmětný nedostatek oprávnění jednat jménem žalovaného představoval odstranitelný nedostatek podmínky v řízení, jenž bránil meritornímu rozhodnutí věci. Krajský soud se tak měl pokusit tento nedostatek podmínky řízení odstranit, neboť nelze žalovaného zvýhodňovat v tom, že nemusí být řádně doloženo oprávnění jednat jménem žalovaného podle § 33 odst. 5 s. ř. s.

Zmatečnost řízení před soudem spočívala dle stěžovatele dále v tom, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce, neboť samosoudce JUDr. Jan Dvořák v rozsudku přehnaně a v rozporu se soudcovskou etikou napadal zmocněnkyni stěžovatele ve správním řízení, navrhované svědky a zejména zástupce stěžovatele v řízení před soudem Mgr. Jaroslava Topola, z čehož dle stěžovatele vyplývá jeho evidentní podjatost.

Stěžovatel dále namítal, že správní orgány jsou povinny doručovat písemnosti účastníkům správního řízení z výpravny úřadu a nelze připustit výklad, který by správním orgánům dovoloval odesílat úřední písemnosti z e-mailových adres úředníků. Stěžovateli přitom nelze vytýkat, že má nastavený spamový filtr od výrobce antivirového programu, neboť se jedná o standardní a nezbytné vybavení každého osobního počítače. Stěžovatel měl rovněž za to, že elektronické písemnosti úředníků, respektive úřadu, musí být opatřeny elektronickým podpisem, a pokud se správní orgán rozhodne nadále nedoručovat na elektronickou adresu určenou účastníkem pro doručování, tak musí zvolit takový postup, aby se to účastník mohl dozvědět, tzn. vyrozumět o ukončení doručování na elektronickou adresu účastníka samostatným sdělením zaslaným na elektronickou adresu a následně písemností doručovanou poštou, což se v případě stěžovatele nestalo.

Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a přiznal stěžovateli náhradu nákladů řízení.

Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s tím, jak věc posoudil krajský soud v napadeném rozsudku, a poukázal na to, že Nejvyšší správní soud již rozhodoval v obdobné věci rozsudkem ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 – 56.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud dále přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami,

k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel předně namítal zmatečnost řízení před krajským soudem spočívající v tom, že za žalovaného jednala na jednání neoprávněná osoba. O obsahově obdobné procesní námitce zástupce stěžovatele již Nejvyšší správní soud rozhodoval v žalovaným citovaném rozsudku ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 – 56. Vzhledem k tomu, že okolnosti dané věci jsou v podstatných rysech zcela srovnatelné s nyní posuzovaným případem, považuje Nejvyšší správní soud za dostatečné odkázat na vypořádání předmětné námitky v citovaném rozsudku:

„Nelze souhlasit ani s tím, že by tvrzené pochybení mělo představovat nedostatek podmínky řízení před krajským soudem. Krajský soud jednal se žalovaným, který měl na základě ust. § 69 s. ř. s. procesní způsobilost. Požadavek, aby jeho jménem vystupovala osoba k tomu oprávněná, nelze řadit mezi podmínky řízení. Žalovaný totiž v řízení nemusí aktivně vystupovat vůbec. Jeho vyjádření či účast při jednání proto nemohou být považovány za podmínky řízení. I kdyby tedy bylo vystupování (písemné či ústní) neoprávněné osoby jménem žalovaného v řízení před krajským soudem považováno za procesní vadu, nejednalo by se o nedostatek podmínky řízení. Ostatně stěžovatel sám poukázal na absurdní důsledek jím prosazované interpretace. Nedostatek podmínky řízení by při jeho neodstranění vedl k odmítnutí žaloby [viz ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Žalovaný by tak měl k dispozici snadný nástroj, jak zabránit přezkumu zákonnosti svého rozhodnutí – k soudnímu jednání by jednoduše vyslal osobu bez řádného oprávnění k zastupování.

Co se týče účasti Mgr. M. D. na jednání soudu, bylo na krajském soudu, aby při ústním jednání správně vyhodnotil, zda existuje reálné nebezpečí, že Mgr. M. D. skutečně není oprávněn jednat jménem žalovaného, a jaké procesní důsledky by mohly z takové situace plynout. Správní soudy nemohou znát vnitřní předpisy všech správních orgánů a z hlediska procesní ekonomie není rozumné ani po správních orgánech žádat, aby v každé věci předložily své organizační dokumenty. Neexistují-li zásadní skutečnosti zpochybňující oprávnění osoby vykazující se pověřením od vedoucího příslušného organizačního útvaru správního orgánu jednat jménem správního orgánu, není možné po soudu žádat, aby nutně odročoval jednání za účelem prověření této skutečnosti. Za zásadní pochybnost přitom nelze považovat pouhé tvrzení druhého účastníka řízení nepodložené konkrétními důkazy. Mohlo by samozřejmě dojít k situaci, že by následně bylo zjištěno, že daná osoba skutečně nebyla oprávněna jednat jménem žalovaného. V takovém případě by postup soudu trpěl vadou, nicméně taková vada by nutně nemusela mít vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí.

V nyní posuzované věci se Mgr. M. D. před krajským soudem prokázal pověřením uděleným mu vedoucím odboru dopravy a silničního hospodářství žalovaného [v nyní posuzované věci sp. zn. 5 As 130/2015 obsaženo na č. l. 51 spisu krajského soudu – pozn. 5. senátu NSS]. *Dodatečně pak bylo organizačním řádem žalovaného a pověřením* [v nyní posuzované věci sp. zn. 5 As 130/2015 viz č. l. 60 až 98 spisu krajského soudu – pozn. 5. senátu NSS] *uděleným ředitelem žalovaného vedoucímu odboru dopravy a silničního hospodářství žalovaného (s oprávněním pověřit další zaměstnance) jednoznačně doloženo, že Mgr. M. D. byl oprávněn jednat jménem žalovaného v řízení před krajským soudem. Navíc, i kdyby k tomuto dodatečnému doložení nedošlo, nemohlo by mít případné pochybení krajského*

soudu (které však nebylo shledáno) žádný vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Mgr. M. D. se totiž při ústním jednání nevyjadřoval k provedenému dokazování a neuplatnil žádnou argumentaci, pouze zopakoval závěrečný návrh, který byl uplatněn již v písemném vyjádření žalovaného. Do řízení tedy nevznesl žádnou novou skutečnost, která by mohla mít vliv na obsah napadeného rozsudku [obdobně tomu bylo i v nyní posuzované věci sp. zn. 5 As 130/2015 - viz protokol o jednání ze dne 27. 5. 2015, č. j. 52 A 73/2014 – 53 – pozn. 5. senátu NSS].“

Citované závěry jsou plně aplikovatelné i v nyní posuzované věci a Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod, proč by se od nich měl jakkoli odchýlit. Uvedená kasační námitka tedy není důvodná.

Obdobně i námitka stěžovatele vytýkající nesprávný způsob doručování písemností ze strany správních orgánů již byla Nejvyšším správním soudem opakovaně vypořádána, a to právě v řízeních, v nichž jako zástupce jednotlivých stěžovatelů vystupoval Mgr. Jaroslav Topol. V posuzovaném případě stěžovatel zpochybňuje zejména závěr krajského soudu, že odesílání písemností ze služební adresy pracovníka správního orgánu je postaveno naroveň vypravení písemnosti z elektronické podatelny správního orgánu. Konkrétně přitom činí sporným doručení předvolání na ústní jednání konané dne 17. 2. 2014, jež bylo doručováno jeho zmocněnkyni M. V. na jí uvedenou e-mailovou adresu dle § 19 odst. 3 správního řádu. Jelikož však zmocněnkyně přijetí e-mailu zasílaného dne 9. 1. 2014 ze služební e-mailové schránky pracovníka správního orgánu I. stupně nepotvrdila, bylo jí předvolání k ústnímu jednání doručováno znovu tak, jako by o doručení na elektronickou adresu nepožádala (§ 19 odst. 8 správního řádu). Z údajů na doručence obsažené na č. l. 53 spisu správního orgánu I. stupně přitom vyplývá, že zmocněnkyni stěžovatele byla dne 18. 1. 2014 doručena výzva k vyzvednutí zásilky určené do vlastních rukou, přičemž po marném uplynutí zákonné lhůty byla předmětná zásilka dne 28. 1. 2014 vhozena do domovní schránky.

Zdejší soud se k totožné otázce podrobně vyjádřil např. v rozsudcích ze dne 16. 7. 2015, č. j. 9 As 261/2014 – 44, či ze dne 15. 12. 2014, č. j. 6 As 218/2014 – 34, v nichž vyložil, že ze zákonné ani podzákonné právní úpravy (správní řád, zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, vyhláška č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby) neplyne povinnost správního orgánu využívat pro zasílání písemností vždy jen elektronickou adresu podatelny. K námitce stěžovatele, že z důvodu zapnutého SPAM filtru nemohlo dojít k řádnému doručení písemnosti, přitom Nejvyšší správní soud ve zmiňovaném rozsudku ze dne 15. 12. 2014, č. j. 6 As 218/2014 – 34, konkrétně podotkl, že „[k]*omunikace prostřednictvím elektronických adres* [...] *s sebou nese riziko obtěžujících zpráv (SPAM), resp. přehlédnutí úřední zásilky ve změti spamů či zachycení úřední zásilky spamovým filtrem, které však na sebe stěžovatel dobrovolně bere tím, že správní orgán požádá o tento způsob doručování. Stěžovatel tvrdí, že byl zkrácen na svých právech, avšak nemožnost seznámit se s elektronickou zprávou si zapnutím spamového filtru, jak tvrdí, zjevně způsobil sám. Stěžovatel si musí být vědom toho, že pokud sám omezuje možnosti doručení zprávy, vystavuje se nebezpečí, že mu zpráva nebude moci být preferovaným způsobem doručena*“.

Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud nemůže ani v nyní posuzované věci přisvědčit námitce stěžovatele, že odeslání zprávy ze služebního e-mailu pracovníka správního orgánu I. stupně, namísto e-mailu elektronické podatelny, má samo o sobě za následek neúčinnost doručení. To platí obzvláště za situace, kdy byla v důsledku nepotvrzení převzetí elektronicky zasílané písemnosti adresátem daná písemnost následně řádně doručena náhradním způsobem dle § 19 odst. 8 správního řádu.

Pokud jde o namítanou podjatost soudce krajského soudu JUDr. Jana Dvořáka, který dle stěžovatele v rozporu se soudcovskou etikou v odůvodnění rozsudku nevhodně napadal jeho zmocněnkyni, jím navrhované svědky a zejména jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola, neshledal Nejvyšší správní soud ani tuto námitku důvodnou.

Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku věcně vypořádal jednotlivé námitky stěžovatele, přičemž závěry, ke kterým dospěl, jsou rovněž v rozsudku přesvědčivě odůvodněny. Zdejší soud tedy nemá za to, že by obsah odůvodnění rozsudku krajského soudu zakládal důvodnou pochybnost o nepodjatosti JUDr. Jana Dvořáka. Nejvyšší správní soud v této souvislosti dále podotýká, že důvodem k vyloučení soudce nemohou být okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech (§ 8 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

IV. Závěr a náklady řízení

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, příslušelo by mu tedy právo na náhradu nákladů důvodně vynaložených v řízení o kasační stížnosti, z obsahu spisu však plyne, že mu v tomto řízení žádné náklady nad rámec běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 9. března 2017

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu